

JAARVERSLAG 2025

Per 23 oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Doelstellingen	4
2.1. Statutair doel	4
2.2. Maatschappelijk doel	4
3. Museumregistratie	4
4. Bezoekers	5
5. Exposities 2025	6
6. Overige activiteiten in 2025	6
7. Samenwerking	7
9. Financiën en ANBI	8
10. Bestuur	9
11. Vrijwilligers	9
12. Conservator	10
13. Schenkingen, aankoop en restauratie collectie	10
14. Governance Code Cultuur	12

JAARVERSLAG 2025

1. Inleiding

Het Hendrick Hamel Museum is in de eerste plaats een thema/verhaalmuseum gewijd aan de 17^e eeuwse Gorcummer Hendrick Hamel (1630-1692). De vaste expositie vertelt het intrigerende verhaal van Hendrick Hamel, geboren en getogen aan de Kortendijk te Gorinchem, die destijds als busschietster (kanonnier) in dienst van de VOC naar Batavia vertrok.

In Batavia werd Hamel, vanwege zijn opleidingsniveau, al snel tot scheepsboekhouder gepromoveerd, in rang gelijk aan de stuurlieden. In 1653 stapte Hamel in Batavia aan boord van het jacht “*Sperwer*” voor een reis naar Formosa (Taiwan) om daar de nieuwe gouverneur voor Taiwan, de edelachtbare heer Cornelis Caesar, af te leveren om vervolgens door te varen naar de VOC-handelspost Decima (Nagasaki-Japan). Zover geraakte de bemanning van de *Sperwer* aanvankelijk echter niet. Onderweg naar Decima leed het schip in een hevige storm schipbreuk op een onbekende kust; het eiland Jeju, behorende tot het destijds besloten koninkrijk Jeoson (Korea). Van de 64 bemanningsleden kwamen er bij de schipbreuk 28 om het leven.

De 36 overlevenden, waaronder Hendrick Hamel, werden gevangen genomen en voorgeleid aan de Koreaanse koning. Na een gedwongen verblijf van 13 jaar wist Hamel met een zevental overgebleven leden van de bemanning in een kleine boot te ontsnappen naar Decima. Daar kreeg Hamel van het toenmalige opperhoofd van de VOC handelspost, Daniël Six, de opdracht om zijn wederwaardigheden in Korea te beschrijven.

De informatie uit dit “*Hamel’s Journal*” leverde de eerste gegevens op die het westen in de Gouden Eeuw over het land Korea bereikten. Hendrick Hamel wordt daarom in Korea nog altijd beschouwd als de man die het besloten land Korea bekend maakte in de westerse wereld. In het huidige Korea geniet Hendrick Hamel nog altijd veel aanzien. Veel Koreanen zijn bekend met de 17e eeuwse zeevaarder Hendrick Hamel en zijn gedwongen verblijf van ruim 13 jaar in dat land.

Het Hamelhuis biedt overigens meer dan alleen een verhalenmuseum uit de hoogtij dagen van de VOC. In de daarvoor bestemde expositieruimte worden jaarlijks 2 à 3 wisselexposities georganiseerd van (hedendaagse) kunstenaars uit Nederland en/of Korea, maar ook van (maatschappelijke) thema’s die betrekking hebben op de stad Gorinchem. Ook worden er jaarlijks enkele bijzondere al dan niet muzikaal begeleide manifestaties georganiseerd. In het verderop in dit jaarverslag opgenomen activiteitenoverzicht zijn de in het verslagjaar 2025 georganiseerde activiteiten vermeld.

2. Doelstellingen

2.1. Statutair doel

De statutaire doelstellingen van de stichting zijn -in excerpt- de volgende:

1. Beheren, bevorderen en beschermen van de naam van de historische figuur Hendrick Hamel.
2. Het bevorderen van de promotie van de gemeente Gorinchem in Nederland en Zuid-Korea in relatie tot de historische figuur Hendrick Hamel.
3. Zorgdragen dat op een te verantwoorden wijze de naam van Hendrick Hamel wordt gebruikt en niet wordt misbruikt.
4. Het stichten, exploiteren en in stand houden van een Hendrick Hamelhuis en bezoekers-informatiecentrum/annex museum ten faveure van Hendrick Hamel.

2.2. Maatschappelijk doel

De maatschappelijke doelstelling wordt in de eerste plaats gerealiseerd door de promotie en expositie van het verhaal van Hendrick Hamel. Daarbij wordt onder meer culturele waarde gecreëerd middels het in ontvangst nemen van schenkingen en bruiklenen en het doen van aankopen, over te dragen middels de openstelling van ons museum en te bewaren via ons collectiebeheer en depot.

Daarnaast verzorgen we, in samenwerking ook met het Gorcums museum, educatieve rondleidingen in het Hamelmuseum voor leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs.

Voor de concrete activiteiten die, naast de openstelling van de vaste expositie/collectie van het museum in 2025 hebben plaatsgevonden, wordt verwezen naar de kopjes *“Exposities 2025”* en *“Overige activiteiten in 2025”* verderop in dit jaarverslag.

3. Museumregistratie

In het jaarverslag 2023 werd vermeld, dat het museum sinds enkele jaren hard heeft gewerkt aan opname in het Museumregister van de stichting Museumregister Nederland. In 2023 werd onze museumorganisatie daartoe in opdracht van de stichting Museumregister Nederland geauditeerd. Vervolgens heeft het Registratie-instituut een onderzoek uitgevoerd van het dossier, houdende een aanzienlijk aantal door ons museum geproduceerde stukken. Het Hendrick Hamel Museum werd per 23 oktober 2024 geregistreerd in het Museumregister en is op 1 juli 2025 ook lid geworden van de Museumvereniging. Registratie heeft plaatsgevonden op basis van de Museumnorm 2020.

De Museumnorm 2020 is gebaseerd op zeventien criteria voor museale kerntaken, waaraan het museum dient te voldoen. Binnen de Museumnorm worden drie thema's onderscheiden: bedrijfsvoering, collectie en publiek.

De Museumnorm vormt een aanvulling op algemeen geldende gedragsregels en wet- en regelgeving. De 17 criteria voor goed museaal handelen zijn gebaseerd op de in de museumnorm opgenomen museumcodes, zoals de *Ethische Code*, *Governance Code Cultuur*, *Code Diversiteit en Inclusie* en *Fair Practice Code*. Binnen de museumregistratie is een goed beheer van de collectie een belangrijke speerpunt. Ook in het verslagjaar 2025 is met name door oud-conservator Simon van der Pol het collectiebeheer verder uitgewerkt en op schrift gesteld en gedigitaliseerd middels het collectiebeheerprogramma Axiell. De mutaties in onze collectie van 2025 staan vermeld onder kopje 13 van dit jaarverslag. Aan het einde van dit jaarverslag (kopje 14) lichten wij de actuele stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de Governance Code Cultuur nader toe. Door het lidmaatschap van de Museumvereniging per 1 juli 2025 is per die datum ook de deelname aan de stichting Museumkaart gerealiseerd. Hierdoor hebben bezoekers per die datum met hun museumkaart 'gratis' toegang tot ons museum.

4. Bezoekers

In het jaar 2025 zijn de bezoekcijfers ten opzichte van het vorig verslagjaar 2024 (5.627) met 343 bezoekers verder toegenomen naar 5.970 bezoekers. Een toename van het aantal bezoekers met ruim 6%. Het meerdere bezoek valt niet alleen toe te schrijven aan de groei van het toeristisch bezoek aan de vestingstad Gorinchem, maar ook aan de steeds beter bezochte wisselexposities en de overige door het museum georganiseerde activiteiten. Verder ontvingen we in het kader van ons educatiebeleid ook dit verslagjaar weer een aantal klassen uit het basis- en voortgezet onderwijs in Gorinchem en uit de omliggende regio. Vanaf 1 juli 2025 is nieuw het aantal entrees met een museumkaart (1.738). Helaas hebben we ook moeten vaststellen, dat het bezoek van toeristen van riviercruiseschepen sterk kan fluctueren. Ten opzichte van 2024 ontvingen wij in 2025 ruim 1.000 bezoekers van cruiseschepen minder. Gelukkig wordt dit gedaalde aantal bezoekers ruimschoots gecompenseerd door bezoekers met een Museumkaart.

Overzicht bezoekersaantallen					
	2022	2023	2024	2025	2026
Entrees volwassenen	623	711	822	917	
Entrees kinderen	25	24	90	44	
Entrees museumkaart				1.738	
Korting entrees Gorcums museum	941	1.468	1.196	532	
Entrees Koreanen volwassenen	21	28	93	21	
Entrees Koreanen t/m 18 jaar	1	3	8	4	
Entrees groepen (cruises), exposities, gratis entrees, etc.	1.745	2.625	3.418	2.319	
Entrees op factuur				395	
Totalen	3.356	4.859	5.627	5.970	

5. Exposities 2025

Op 5 oktober 2024 vond de opening plaats van de expositie over “[180 jaar Schouwburg in Gorinchem](#)”. De opening van de tentoonstelling werd die middag ingeluid door een manifestatie die van start ging in huize Steyndeld en daarna werd voortgezet in het Hamelmuseum. Bij de opening werd de gemeente Gorinchem vertegenwoordigd door de wethouder Cultuur. De tentoonstelling geeft een beeld van 180 jaar Schouwburg in Gorinchem in de Oude Doelen en vervolgens in de Nieuwe Doelen aan de hand van de enorme verzameling theater rekwisieten van de heer Mari Kant. De tentoonstelling liep door tot 12 april 2025.

De opening van de belangwekkende expositie “[Een veelbelovende ochtend](#)” vond plaats op zaterdag 19 april 2025 in het Hendrick Hamel Museum. De tentoonstelling over schilderkunst uit Noord-Korea kwam tot stand met medewerking van Het Drents Museum op basis van een door dit museum ontvangen omvangrijke schenking van Noord-Koreaanse (propaganda)kunst van de heer Ronald de Groen. De opening werd dan ook verricht door de heer Harry Tupan, directeur van het Drents Museum. De getoonde schilderkunst is gemaakt door professionele Noord-Koreaanse staatsschilders tussen 1960 en 2010. Met elkaar gaven de werken een inkijk in het gesloten en goeddeels onbekende Noord-Korea. Een ‘paradijs’ in pasteltinten met lieflijke familietaferelen, heroïsch verzet tegen de grote vijanden Amerika en Japan, industriële vooruitgang en alles in dienst van de grote leider Kim Il-sung. De goed bezochte tentoonstelling heeft gelopen tot 14 september 2025.

De derde expositie van 2025: “[Andermans veren](#)” -*Dieren in de Kunst*- werd, in aanwezigheid van een aantal van de exposerende kunstenaars, waaronder Alexandra Klimas, geopend op 4 oktober 2025. De expositie met kunstenaars uit en rond Gorinchem toont de verbeelding van dieren in schilderijen, foto's, keramiek, etc. Parallel aan de expositie “[Andermans veren](#)” draaide in het Gorcum Museum de expositie: “[Beestenboek](#)”, -*Kunst met een staartje*-. De beide exposities waren qua onderwerp en uitvoering op elkaar afgestemd. Een mooi voorbeeld van de samenwerking tussen de twee lokale musea. De expositie “[Andermans Veren](#)” loopt door t/m 29 maart 2026.

6. Overige activiteiten in 2025

- Op 18 januari vond weer de jaarlijkse [nieuwjaarsbijeenkomst](#) met onze vrijwilligers plaats.
- Op 9 Februari verzorgde Hans Staal een [lezing](#) over zijn periode in dienst van stichting De Nieuwe Doelen in de jaren 70 van de vorige eeuw.
- Op dinsdag 11 februari was er weer een (periodieke) bijeenkomst voor onze [vrijwilligers](#).
- Het Hendrick Hamel Museum was ook dit jaar weer geopend en nam met activiteiten deel aan de [Culturele zondagen](#), die in principe iedere 2^e zondag van de maand in de Gorcumse binnenstad worden georganiseerd.
- Op 9 maart was er een tweetal [lezingen](#) over overlast van hoog water in onze stad. De eerste lezing betrof de: “*Waterlood in Gorcum in 1809*” en het bezoek van Lodewijk Napoleon aan de stad. De tweede lezing ging over de: “*Evacuatie 1995*” -de bijna ramp- door oud-burgemeester Piet IJssels en oud-brandweercommandant Dick Bosch.
- Op 13 april werd de Culturele zondag opgeluisterd met [muziek](#) van Wout en Yvonne.
- Zeventien mei (Museum dag) presenteerde het Hendrick Hamel Museum zich op het landgoed van [Museum De Koperen Knop](#) middels een informatiemarkt en workshops.
- Op 6 juni was er een openstelling van het museum in het kader van de [Gorcumse cultuurnacht](#).

- 17 juni was er in de stad een [manifestatie](#) van de stichting Symposion, waarbij één van de deelnemende kunstenaars zich in ons museum gepresenteerd heeft.
- In het kader van de jaarlijkse [Hameldag](#) is op 23 augustus het 10-jarig bestaan van het Hendrick Hamel Museum en het 15-jarig bestaan van onze stichting Hendrick Hamel Foundation gevierd middels een receptie met toespraken van onder andere de Koreaanse ambassadeur Hong Seok-in en een aantal (Koreaanse) culturele activiteiten (o.a. Koreaanse Caligrafie en Koreaanse kook workshops).
- Op 8 september was er weer het [jaarlijkse uitje](#) van de vrijwilligers van VVV-Gorinchem Citymarketing, het Gorcums Museum en het Hendrick Hamel Museum; deze keer een puzzelrit met nostalgische Volkswagen busjes en een gezamenlijke maaltijd na afloop.
- 13 oktober opening museum en participeren in de jaarlijks door de gemeente georganiseerde "[Nieuwkomersdag](#)".

7. Samenwerking

Om haar doelstellingen te kunnen realiseren, werkt het Hendrick Hamel Museum op regelmatige en/of ad hoc basis samen met een aanzienlijk aantal partners in Gorinchem, Nederland en ook Zuid-Korea. De partners waarmee wordt samengewerkt, staan vermeld onder het kopje '[Samenwerking](#)' op onze website. Aparte vermelding en toelichting vraagt de meer intensieve en permanente samenwerking met het Gorcums Museum en de gemeente Gorinchem. Met deze partner(s) verzorgen we bijvoorbeeld educatieve rondleidingen in het Hamelmuseum voor leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs. De gelijktijdig exposities "[Andermans Veren](#)" en "[Beestenboel](#)" zijn een voorbeeld van onderlinge samenwerking tussen de beide Gorcumse musea.

Een belangrijk onderdeel van de samenwerking was ook het over en weer verstrekken van kortingskaartjes voor elkaars musea. Zoals blijkt uit het bovenstaande overzicht bezoekersaantallen leidt dit een belangrijk aantal bezoekers meer in de beide musea. Het aantal kortingskaartjes is per 1 juli 2025 echter vrij sterk afgenomen, omdat bezoekers per die datum 'gratis' entree hebben op vertoon van hun museumkaart en daarom geen gebruik meer maken van kortingskaartjes.

Verder vindt er op een regelmatige basis overleg plaats tussen de dagelijks leidinggevenden van de beide musea over tal van onderwerpen. Bijvoorbeeld rond educatieve projecten, lezingen, exposities, rondleidingen, etc. Verder leent het Hendrick Hamel Museum ten behoeve van exposities op regelmatige basis objecten uit de collectie van het Gorcums Museum.

Ook op facilitair gebied -het Hendrick Hamel Museum kan gebruik maken van materialen van het Gorcums Museum- en sleutelbeheer, wordt samengewerkt. Vermeldenswaardig is verder, dat een aantal vrijwilligers in de beide musea actief zijn.

Naast de hiervoor beschreven samenwerking met het Gorcums Museum wordt (vrijwel) permanent samengewerkt met de volgende partijen:

- Ambassade van de Republiek Korea te 's-Gravenhage/Korea Foundation in Seoul
- Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden in Seoul
- Hamel musea in Gangjin en Yeosu in Zuid-Korea
- Korean War Veterans Association of The Netherlands
- Gemeente Gorinchem
- Gorcums Museum

- Gorcum Academie
- Stichting VVV/Gorinchem City Marketing
- Regionaal Archief/Depot
- Stichting Jan Jansz. Weltevree
- Stichting Culturele Zondag
- Stichting Gouden Eeuw Gorinchem
- Museum De Koperen Knop Hardinxveld-Giessendam
- Riviercruisemaatschappijen; w.o. Cruise Tours Benelux B.V. (Viking)

8. Internationale betrekkingen

Zoals in de inleiding van dit jaarverslag vrij uitvoerig is beschreven, verhaalt het Journael van Hendrick Hamel met name over de periode van ruim 13 jaar (1653-1666) gedwongen verblijf in het koninkrijk Jeoson (Korea). Rond 1995 kwam prof. Kim Tae-jin van de Chonnam universiteit te Gwangju, Zuid-Korea, naar Gorinchem om aan de toenmalige burgemeester Piet IJssels zijn wetenschappelijk in het Koreaans vertaalde Journael van Hendrick Hamel aan te bieden. Vanaf dat moment ontstonden ook de internationale betrekkingen met Korea. In de loop der jaren zijn deze betrekkingen vanuit de gemeente Gorinchem en onze stichting verder uitgebouwd en onderhouden. Dit gebeurt inmiddels al zo'n 30 jaar o.a. middels intensieve contacten met de Koreaanse ambassadeur in Den Haag en de Nederlandse ambassadeur in Seoul en de vele contacten in Zuid-Korea en Nederland, die de afgelopen decennia zijn opgebouwd en onderhouden. Eén van de bestuursleden van onze stichting (oud-wethouder Dick van Zanten) is in 2024 door de burgemeester van Gorinchem gevraagd/aangewezen om namens de gemeente en de stichting Hendrick Hamel Foundation op te treden als *Liaison International Affairs*. Hierbij gaat het met name om de contacten met Zuid-Korea. In de afgelopen jaren zijn er vele contacten geweest met Zuid-Korea en zijn er talloze activiteiten uit voortgevloeid, zoals handelsmissies, culturele missies, bezoeken aan en overleg met gemeenten in Korea, waar Hamel musea gevestigd zijn (Gangjin, Yeosu, Seogwipo), organisatie van tentoonstellingen over en weer, culturele activiteiten, aanhalen van historische banden, etc. Tijdens het verslagjaar zijn de contacten onder andere ingezet bij de organisatie van studentenuitwisselingen tussen twee scholen voor voortgezet onderwijs uit Gorinchem en drie scholen voor voortgezet onderwijs uit Seogwipo, Jeju-do, Zuid-Korea. Ook zijn in 2025 op reguliere basis gesprekken gevoerd met de (nieuwe) Koreaanse ambassadeur (mr. Hong Seok-in) over onder andere de organisatie van culturele activiteiten, zoals bij voorbeeld de organisatie van onze jaarlijkse Hameldag (rond 22 augustus) met Koreaans culturele inbreng. Ook dit verslagjaar hebben delegaties uit Gorinchem deelgenomen aan manifestaties van (Koreaans) nationaal belang, zoals de viering van de Nationale Dag van Korea, herdenkingsbijeenkomsten met veteranen uit de Koreaanse oorlog (1950-1953), etc. Tot slot ontvangen wij jaarlijks delegaties, groepen en individuele personen uit Zuid-Korea als bezoekers in ons museum. Het voert te ver om alle contacten die met Korea en Koreaanse partijen en personen hier uitvoerig te beschrijven, maar wel kan worden geconcludeerd, dat dit ook gedurende het verslagjaar 2025 weer intensief heeft plaatsgevonden.

9. Financiën en ANBI

Voor de financiën en wordt verwezen naar de jaarrekening 2025, die op onze website (www.hendrick-hamelmuseum.nl) is gepubliceerd onder de kopjes "Over het museum, organisatie, Financiën en ANBI".

10. Bestuur

Onze stichting is in 2005 opgericht en ingericht naar het zogenoemde bestuur-directie-model. Qua governance hanteert het bestuur de gangbare standaarden voor goed bestuur en toezicht, zoals neergelegd in de Governance Code Cultuur 2019 voor organisaties met een bestuur-directie-model. De governance van de stichting Hendrick Hamel Foundation/Hendrick Hamel Museum is uitgewerkt in het Beleidsmemo Museum Organisatie van 23 november 2023. Het beleidsmemo geeft inzicht in de doelstellingen van de stichting, het museum en hoe de aansturing is georganiseerd. Het beschrijft de wijze van besturen, het toezicht op de organisatie en geeft een nadere uitwerking van besluitvorming, mandatering en het kunnen verifiëren van geleverde prestaties. Ook biedt het richtsnoeren middels beschrijving van verantwoordelijkheden voor bestuursfuncties binnen de stichting en van operationele functies en taken binnen het Hendrick Hamel Museum. Het beschrijft de manier waarop de besturing en besluitvorming werkt en aan welke voorwaarden deze onderhevig is voor de meest voorkomende situaties.

Onderdelen van het beleidsmemo, zoals de samenstelling van het bestuur, functies en nevenfuncties, rooster van aftreden, e.a. zijn gepubliceerd op de website.

Overzicht bestuur, functies, nevenfuncties en rooster van aftreden					
Naam	Functie	Status	Nevenfuncties	Benoemd	Herbenoemd
Rosmalen, T.H. van	Voorzitter	Actief	Geen	16-7-2021	16-7-2025
Visch, F.V.	Secretaris	Actief	Geen	2-9-2020	2-9-2024
Boxtel, J.J. van	Penningmeester	Actief	Geen	25-3-2019	25-3-2023
Sprakelaar, E. van	Lid	Actief	Geen	7-5-2022	7-5-2026
Zanten, D. van	Lid	Actief	Wvd Vz/penningmeester st. IPSO Inloopcentrum De Blauwe Aneemon	5-12-2022	5-12-2026

De samenstelling van het bestuur is in 2025 niet gewijzigd. Voorzitter Jeroen van Rosmalen is per 16 juli 2025 herbenoemd voor een volgende termijn van vier jaar. Het bestuur van de stichting is in het verslagjaar viermaal in vergadering bijeen geweest. Van die vergaderingen is verslag gemaakt en is de aanwezigheid van de bestuursleden vastgelegd. Conservator Mathieu van Pelt, tevens algemeen museum manager, heeft deelgenomen aan de bestuursvergaderingen. De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden ontvangen en evenmin een onkostenvergoeding. Aan de conservator/algemeen museum manager is in 2025 opnieuw een vrijwilligersvergoeding toegekend.

11. Vrijwilligers

De stichting Hendrick Hamel Foundation/Hendrick Hamel Museum is een 100% vrijwilligersorganisatie. Er is een groeiende groep vrijwilligers, eind 2025, inclusief de leden van het bestuur, bestaande uit 39 personen, waarvan een aantal zich al sinds jaren aan het museum heeft verbonden. In de loop van het verslagjaar zijn enkele vrijwilligers afgehaakt en konden we ook weer enkele enthousiaste nieuwe vrijwilligers begroeten. Per saldo nam het aantal vrijwilligers toe tot 39.

Toch blijft het voor conservator/algemeen museum manager Mathieu van Pelt en voor de managers dagelijkse gang van zaken Cockie Straver en Paul Timmer iedere dag weer een uitdaging om de bezetting van de balie met tenminste twee vrijwilligers in te vullen. Er blijft dan ook permanent gewerkt worden aan verdere uitbreiding van de groep vrijwilligers. In samenwerking met het Gorcums Museum en de stichting VVV/Gorinchem Citymarketing is op 8 september 2025 weer deelgenomen aan het jaarlijkse vrijwilligersuitstapje van de drie betrokken samenwerkende instellingen.

12. Conservator

De conservator Mathieu van Pelt is verantwoordelijk voor het beheer van de collectie in de breedste zin van het woord en voor de dagelijkse gang van zaken in het museum. In het verslagjaar is er weer hard aan gewerkt om de 17 criteria voor goed museaal handelen van de Museumnorm 2020 op de gebieden publiekontvangst, collectiebeheer en governance, verder te implementeren. Aan het einde van het verslagjaar heeft de Museumvereniging de Museumnorm 2025 vastgesteld. De komende jaren wordt ernaar gestreefd om de bedrijfsvoering naar de eisen van geldende (nieuwe) normering op te werken. Zoals eerder aangegeven, is het Hendrick Hamel Museum sinds 23 oktober 2024 een geregistreerd museum. Registratie is vereist om lid te kunnen zijn van de Nederlandse Museumvereniging. Het lidmaatschap van de Museumvereniging is per 1 juli 2025 gerealiseerd. Door het lidmaatschap van de Museumvereniging werd ook aansluiting bij de stichting Museumkaart mogelijk, waardoor houders van Museumkaarten op vertoon daarvan 'gratis' toegang krijgen tot ons museum. Over het 2e halfjaar mochten wij direct al 1.738 bezoekers met een Museumkaart begroeten.

13. Schenkingen, aankoop en restauratie collectie

In het verslagjaar 2025 zijn de volgende schenkingen ontvangen, is er een aankoop verricht en heeft er een restauratie van een museaal object uit onze collectie plaatsgevonden:

1. [Schenking 1](#): Schenkingsovereenkomst, d.d. 9 april 2025, Gravure van '*de Slag bij Bantam*' in 1601.

Beschrijving:

Overwinning op de Portugese vloot voor Bantam. Gebruikt als illustratie in beschrijvingen en de Gravure van '*de Slag bij Bantam*', in 1601, afbeeldingen van alle Victorien des Maurits van Nassau, door J.J. Orlers en H. van Haestens, uitgegeven in 1610. Afmetingen (plaatafdruk): 23,5 x 36,5 cm.

Vervaardiger:

Bartolomeus Willemsz, Doledo, ca. 1570– 1626 te Leiden.

Bartholomeus Willemsz Dolendo (ca. 1570 geboren en begraven 27 mei 1626 te Leiden) was een Nederlandse graveur, ontwerper en goudsmid. Hij wordt verondersteld onderwezen te zijn in het graveerkunst door Hendrik Goltzius. Hij werkte volledig met de graveerstek, in een open, heldere stijl. Er zijn verschillende platen van hem, waarvan sommige van zijn eigen ontwerpen zijn. Af en toe markeerde hij zijn afdrukken met zijn naam, maar vaker met een cijfer.

Eigendomshistorie bijzonderheden:

Het is de wens van de schenker om op het tekstbordje toe te voegen: Een schenking uit de

Mercura collectie.

In de strijd om de specerijenhandel kwam het tot bloedige zeeslagen tussen het Koninkrijk Portugal en de Republiek der Zeven Verenigde Provinciën. Tijdens de slag bij Bantam van 25-30 december 1601, versloeg Admiraal Wolfert Hermansz met vijf schepen de Portugese vloot met 30 schepen onder commandant André Furtado de Mendoca voor de kust van Bantam. De Portugezen werden echter tot aftocht gedwongen met achterlating van drie oorlogsschepen, waarmee de basis voor de Nederlandse handel op de Oost was gelegd. Het jaar erna werd de VOC opgericht.

Literatuur:

Frederik Muller- De Nederlandse geschiedenis in platen: beredeneerde beschrijving van Nederlandse historieplaten, zinnenprenten en historische kaarten, I, p.143, nr. 1173.

Waarde: € 375,00

2. Schenking 2: Van de bekende boekbinder Gijs Wortel uit Someren- Eind, d.d. 17-12-2025, uit de Atlasmap India Orientalis Tom I, Atlas Tom XXXVIII.

Beschrijving: Atlas map 43 cm x 58 cm met vijftien kaarten:

1. Wereldkaart 1660; 66.5 x 57 cm.
2. Map of Asia (Blauw) 66.5 x 57 cm.
3. Map of the East-Indies, 66.5 x 57 cm.
4. Map of the Indian Ocean, 66.5 x 57 cm.
5. View of the Castle and the city of Batavia, 106 x 57 cm.
6. Map of Sumatra, 66.5 x 57 cm.
7. Map of Borneo, 66.5 x 57 cm.
8. Chart of Taiwan (Formosa) and the Pescadores, 88.5 x 57 cm.
9. Chart of West of Taiwan (Formosa), 88.5 x 57 cm.
10. De voornaamste plaatsen op Tsjoran, 89 x 57 cm.
11. Birds eye view of Tsjoran and Fort Zeelandia, 87 x 57 cm.
- 11.a. Map of Tartary (Seberia), 74 x 57 cm.
12. Chart of East China Sea, 97 x 57 cm.
13. Map of the route by the Sea from Nagasaki to Osaka, 87 x 57cm.
14. Birds eye view of Nagasaki with the island of Deshima, 91 x 57 cm.

3. Aankoop: Aangekocht op 14 november 2025 van gallery Eduard van Dishoeck de Carte de la Provence de Quan-tong ou Lyan-tong et du Royaume de Kau-Li ou Corée

Beschrijving:

Originele kopergravure gedrukt op papier met de hand ingekleurd. Afmetingen 21,5 x 27 cm.

Vervaardiger: Jacques Nicolas Bellin (1703-1772).

Eigendomshistorie bijzonderheden:

Herkomst collectie: L' Histoire Generale des Voyages (1746-1789).

Samensteller van de collectie: Monsieur Abbé Antoine Francois Prévost (1697-1763), e.a.

Standplaats: VOC- zaal.

Waarde: € 450,00.

Certificaat van Echtheid:

Zeer zeldzame kaart uit 1749, zeker handgekleurd, moeilijk te vinden! Cartograaf Jacques Nicolas Bellin (1703-1772), toentertijd de Koninklijke Hydrograaf van Louis XV, beweerde dat het maken van deze kaart door hem afgeleid was van een Engelse kaart (zie vermelding links onder binnen de titelcartouche). Dit om het auteursrechtelijke geschil te voorkomen, terwijl hij in werkelijkheid het werk van zijn rivaal gebruikte monsieur Jean Baptiste Bourguignon d'Anville als zijn model. Die kaart was gebaseerd op het eerste systematische geografische onderzoek gedaan door een team van Franse jezuïeten (ca 1700).

Vervaardiger certificaat: E.A.E. van Dishoeck.

4. **Restauratie:** De Goetsee Kwarto bijbel uit de Stijkkamer van het Hendrick Hamel Museum is in juni 2025 (om niet) gerestaureerd door de bekende boekbinder Gijs Wortel uit Someren-Eind.

14. Governance Code Cultuur

Conform de Museumnorm 2020 onderschrijven ons bestuur en de dagelijkse leiding van ons museum, de 17 normen voor goed museaal handelen en de daarin genoemde museum-codes, ofwel de *Ethische Code*, *Governance Code Cultuur*, *Code Diversiteit & Inclusie* en *Fair Practice Code*. In dit jaarverslag rapporteren wij aan de hand van de 8 principes de stand van zaken met betrekking tot de Governance Code Cultuur. Principe 7 vervalt overigens voor ons type organisatie (bestuur-directie-versie). De implementatie van de andere genoemde codes (Ethische Code, Code Diversiteit & Inclusie, Fair Practice Code) start bij de aanvang van het verslagjaar 2025. In dit jaarverslag 2025 rapporteren wij in onderstaande matrix over de voortgang en verdere implementatie.

Principe 1: De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.	Verwezen wordt naar het in dit jaarverslag gestelde onder de kopjes: <i>'Doelstellingen'</i> , <i>'exposities 2025'</i> , <i>'overige activiteiten 2025'</i> en <i>'samenwerking'</i> .
Principe 2: De organisatie past de principes van de GCC toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('pas toe én leg uit'). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ('pas toe of leg uit')	De organisatie onderschrijft de principes en de aanbevelingen van de GCC en past deze, waar mogelijk, toe. De rechtsvorm is stichting en het besturingsmodel is het z.g. bestuur-directie-model. De governance van de stichting Hendrick Hamel Foundation/Hendrick Hamel Museum is nader uitgewerkt in het <i>Beleidsmemo Museum Organisatie van 23 november 2023</i> . Zie ook het gestelde in dit jaarverslag onder het kopje <i>'bestuur'</i> . In het verslagjaar 2025 hebben zich geen situaties voorgedaan van belangenverstrengeling of tegenstrijdig belang. Over (financiële) dilemma's heeft regelmatig (werk)overleg plaatsgevonden tussen de conservator, die beperkt gemachtigd is om (kleine) uitgaven zelf te doen, en het bestuur. Een aantal onderdelen van de governance zijn geplaatst op de website.
Principe 3: Bestuursleden en directieleden zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.	Zoals al onder principe 2 is aangegeven, is tijdens het verslagjaar geen sprake geweest van belangenverstrengeling, of tegenstrijdig belang. Onze organisatie heeft nog geen expliciete spelregels of beleid rondom belangenverstrengeling. Dergelijke regels worden in 2026 nader uitgewerkt in het (aan te passen) <i>Beleidsmemo Museum Organisatie</i> . Dit gebeurt, nadat in 2026 de statuten van de stichting zijn gewijzigd en aangepast aan de eisen die de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) voorschrijft voor verenigingen en stichtingen.
Principe 4: Bestuursleden en directieleden zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.	De verdeling van taken en bevoegdheden tussen de bestuursleden en de leden van het museummanagement zijn beschreven in functieprofielen die op de website gepubliceerd zijn. De bestuursleden en de leden van het museummanagement zijn zich van hun rollen, taken en bevoegdheden bewust. Het bestuur voert regelmatig overleg met het museummanagement. De afspraken die gelden in de relatie bestuur-museummanagement zijn vastgelegd in het <i>Beleidsmemo Museum Organisatie van 23 november 2023</i> .

Principe 5: Het bestuur is verantwoordelijk voor de algehele en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.	Het eerdergenoemde Beleidsmemo Museum Organisatie geeft regels voor de wijze waarop het bestuur invulling geeft aan de algehele en dagelijkse leiding. In praktische zin is er over tal van onderwerpen en zaken regelmatig werkoverleg tussen (leden van) het bestuur en (leden van) het museummanagement. Het bestuur geeft vorm aan zijn professionele ontwikkeling door contacten met partners, deelname aan overleggen, symposia etc. van onder meer Museumvereniging en het Erfgoedhuis Zuid-Holland. Van beide instanties het Hendrick Hamel Museum lid.
Principe 6: Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.	Het bestuur past principe 6 in de praktijk -waar mogelijk- toe en heeft de komende jaren ook nog het nodige door te ontwikkelen op gebieden als <i>‘goed werkgeverschap’</i> , <i>‘vormgeven aan risicobeheersing en interne controle’</i> . In het verslagjaar 2025 is er hard aan gewerkt om de papieren werkelijkheid, zoals deze tot stand is gebracht in het registratieproces, te vertalen naar de dagelijkse praktijk; onder meer door het aanstellen van een manager beheer (Paul Timmer).
Principe 7: Vervallen.	
Principe 8: Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.	De samenstelling van het bestuur, bestaande uit 5 leden, past bij de opgaven van onze organisatie. De profielschetsen zijn actueel. Qua samenstelling is er op het aspect diversiteit nog een wereld te winnen. Bij vacatures wordt hier expliciet aandacht aan besteed.